
CNC Counsel
a boutique law firm

**THỦ TỤC GIẢI QUYẾT
TRANH CHẤP BẰNG DAB
TRONG HỢP ĐỒNG FIDIC 1999 -
BẮT BUỘC HAY KHÔNG?**

MỤC LỤC

01	Dẫn nhập	1
02	Tính bắt buộc của thủ tục giải quyết tranh chấp bằng DAB	2
03	Trường hợp nào được xem là việc bổ nhiệm DAB đã hết hạn?	4
04	Thế nào được xem là “lý do khác” tại Điều 20.8 để bỏ qua thủ tục DAB?	6
05	Kết luận	12

DẪN NHẬP

Trong lĩnh vực xây dựng, ngoài phương thức giải quyết tranh chấp bằng Trọng tài, Ban Xử Lý Tranh Chấp (Dispute Adjudication Board) (sau đây gọi là **“DAB”**) cũng là một cơ chế giải quyết tranh chấp phổ biến và được các bên trong Hợp đồng lựa chọn. Các điều khoản quy định về DAB đã được Hiệp hội các Kỹ sư Tư vấn Quốc tế ghi nhận cụ thể trong các bộ hợp đồng mẫu FIDIC. Ngày nay, DAB cũng được pháp luật xây dựng của nhiều quốc gia, trong đó có Việt Nam[1], quy định để các bên trong Hợp đồng xây dựng có nhiều lựa chọn trong việc giải quyết tranh chấp một cách kịp thời, hạn chế ảnh hưởng đến tiến độ của dự án xây dựng.

Theo quy định trong các mẫu hợp đồng FIDIC 1999[2], trước khi đưa tranh chấp ra giải quyết tại trọng tài, các bên cần phải thông qua bước giải quyết tranh chấp bởi DAB. Các vấn đề thường được đặt ra là: “DAB có phải là thủ tục bắt buộc? Trong trường hợp nào thì các bên có thể bỏ qua thủ tục DAB để trực tiếp giải quyết tranh chấp tại trọng tài (hoặc tòa án)?”.

Thông qua phân tích bản chất và quy trình giải quyết tranh chấp bằng DAB được quy định trong các mẫu hợp đồng FIDIC 1999, cũng như lập luận của các tòa án trên thế giới và Việt Nam thông qua một số vụ việc, CNC hy vọng sẽ giúp các bên tham gia hợp đồng xây dựng làm rõ được vấn đề nêu trên.

[1] Điều 45.2 Nghị định 37/2015/NĐ-CP có quy định về Ban Xử Lý Tranh Chấp, tuy nhiên với vai trò là hòa giải chứ không thật sự thực hiện vai trò “phân xử” theo bản chất của DAB theo các mẫu hợp đồng FIDIC 1999.

[2] Trong phạm vi bài viết này, các mẫu hợp đồng FIDIC 1999 mà chúng tôi nhắc đến bao gồm các quyển: Sách Đỏ (Red Book), Sách Vàng (Yellow Book) và Sách Bạc (Silver Book).

TÍNH BẮT BUỘC CỦA THỦ TỤC GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP BẰNG DAB

Dựa trên quy trình giải quyết tranh chấp được quy định trong các mẫu hợp đồng FIDIC 1999, có thể thấy thủ tục giải quyết tranh chấp bằng DAB là thủ tục bắt buộc trước khi tranh chấp đó được đưa ra trọng tài. Cụ thể, trong các mẫu hợp đồng FIDIC 1999, quy trình giải quyết tranh chấp qua DAB được quy định tại Điều 20 và có thể khái quát lại như sau:[3]

- **Bước 1:** Có tranh chấp xảy ra;
- **Bước 2:** Tranh chấp được đệ trình bằng văn bản lên DAB để DAB đưa ra quyết định (theo Điều 20.4)
- **Bước 3:** DAB đưa ra thông báo về quyết định của mình trong vòng 84 ngày (hoặc thời hạn khác do DAB đề xuất và các bên đồng ý); hoặc không đưa ra quyết định trong thời gian này.
- **Bước 4:** Sau khi DAB đưa ra quyết định hoặc không đưa quyết định, quyết định giải quyết tranh chấp của DAB sẽ là cuối cùng và ràng buộc nếu các bên đồng ý với quyết định. Trường hợp các bên không đồng ý, các bên phải gửi thông báo phản đối và sau đó sẽ tiến hành hòa giải hữu hảo.
- **Bước 5:** Nếu các bên đã nỗ lực để hòa giải hữu hảo, sau 56 ngày kể từ ngày đưa ra thông báo phản đối mà không giải quyết được tranh chấp, các bên đưa tranh chấp lên giải quyết tại Tòa Trọng tài Quốc tế ICC (theo Điều 20.6).

[3] (2005) Christopher R.Seppala “The arbitration Clause in FIDIC Contracts for Major Works” ICLR Vlo.22, Phần 2.

Điều 20.2 các mẫu hợp đồng FIDIC 1999 có quy định rằng: “Các tranh chấp phải được phân xử tại một DAB theo quy định tại Điều 20.4 [Quyết định của Ban Xử Lý Tranh Chấp]”. Bên cạnh đó, Điều 20.4 (đoạn thứ sáu) chỉ ra rằng, trừ các trường hợp quy định tại Điều 20.7 và 20.8, không một bên nào được quyền bắt đầu thủ tục trọng tài để giải quyết tranh chấp trừ khi đã có thông báo phản đối về quyết định (về giải quyết tranh chấp) của DAB.

Dựa vào đây, có thể thấy, việc đưa ra DAB để giải quyết là nghĩa vụ bắt buộc trước khi một bên muốn đưa tranh chấp ra giải quyết tại trọng tài. Trong vụ Divine Inspiration Trading 130 (Pty) Ltd v Aveng Greenaker & Ors, liên quan đến việc thực hiện nghĩa vụ thanh toán trong hợp đồng thầu phụ được soạn thảo dựa trên mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ 1999, nhà thầu phụ đã kiện nhà thầu chính ra trọng tài mà không thông qua giải quyết tại DAB theo quy định tại Điều 20 của hợp đồng. Sau khi xem xét hợp đồng và các trao đổi, đệ trình của các bên, hội đồng trọng tài tuyên bố không có thẩm quyền giải quyết tranh chấp giữa các bên khi thủ tục DAB chưa được tiến hành.[4]

Vậy có tồn tại trường hợp các bên có thể trực tiếp đưa tranh chấp lên giải quyết tại trọng tài mà không phải thông qua thủ tục giải quyết tại DAB không? Liên quan đến trường hợp này, Điều 20.8 [Hết hạn của việc bổ nhiệm Ban Xử Lý Tranh Chấp] có quy định như sau:

“Nếu tranh chấp xảy ra giữa các bên có liên quan, hoặc phát sinh từ Hợp đồng hoặc việc thực hiện công trình và không có Ban Xử Lý Tranh Chấp nào tại chỗ, vì lý do việc bổ nhiệm Ban Xử Lý Tranh Chấp đã hết hạn hay lý do khác, trong trường hợp này:

(a) Điều 20.4 [Đạt được Quyết định của Ban Xử Lý Tranh Chấp] và Điều 20.5 [Hòa giải] sẽ không được áp dụng;
(b) Tranh chấp có thể được trực tiếp đưa ra trọng tài giải quyết theo Điều 20.6 [Trọng tài].”

Theo đó, các bên trong tranh chấp có thể bỏ qua thủ tục DAB và hòa giải hữu hảo được quy định tại Điều 20.4 và Điều 20.5 trong trường hợp “việc bổ nhiệm DAB đã hết hạn” hay “lý do khác” để đưa tranh chấp ra khởi kiện tại trọng tài.

[4] Divine Inspiration Trading 130 (Pty) Ltd v Aveng Greenaker & Ors, <http://www.saflii.org/za/cases/ZAGPJHC/2016/99.pdf>

TRƯỜNG HỢP NÀO ĐƯỢC XEM LÀ VIỆC BỔ NHIỆM DAB ĐÃ HẾT HẠN?

Trong mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ, bản chất của DAB là thường trực, trong khi DAB ở mẫu hợp đồng Sách Bạc và Sách Vàng là ad hoc. Sự khác nhau về bản chất này đã dẫn tới việc thời điểm bắt đầu và thời điểm kết thúc sự bổ nhiệm DAB được quy định ở các mẫu hợp đồng là khác nhau.

Đối với thời điểm thành lập DAB, theo mẫu hợp đồng Sách Đỏ, các bên sẽ cùng bổ nhiệm DAB vào ngày được quy định trong Phụ lục của hồ sơ mời thầu[5], mà theo khuyến nghị của FIDIC Guide [6] thì thời hạn này nên là “28 ngày sau Ngày Bắt Đầu”. Trong khi đó, mẫu hợp đồng Sách Vàng và Sách Bạc quy định việc bổ nhiệm DAB chỉ được thực hiện khi và chỉ khi có một tranh chấp cụ thể xảy ra.[7]

Trong trường hợp một trong các bên trì hoãn việc bổ nhiệm DAB, các quy định tại Điều 20.3 [Không thỏa thuận được về Ban Xử Lý Tranh Chấp] sẽ được áp dụng. Khi đó, việc bổ nhiệm thành viên DAB sẽ được thực hiện bởi một bên thứ ba mà các bên đã thỏa thuận trong Điều kiện cụ thể.

Liên quan đến thời điểm hết hiệu lực của việc bổ nhiệm, mẫu hợp đồng Sách Đỏ quy định rằng việc bổ nhiệm DAB chỉ có thể chấm dứt khi việc hoàn thành nghĩa vụ thanh toán theo Điều 14.12 [Hoàn thành nghĩa vụ thanh toán] có hiệu lực, trừ khi các bên có thỏa thuận khác[8]. Trong khi đó, mẫu hợp đồng Sách Vàng và Sách Bạc quy định việc bổ nhiệm DAB ad-hoc sẽ kết thúc sau khi DAB ad-hoc đưa ra quyết định của mình về tranh chấp, trừ khi các bên có thỏa thuận khác[9]. Trường hợp một bên muốn đệ trình tranh chấp khác lên để giải quyết tại cùng DAB ad-hoc, bên này phải đánh giá tính phù hợp về chuyên môn và xác định sự sẵn sàng xem xét của DAB ad-hoc này để phân xử tranh chấp đó hay không.

[5] Điều 20.2 (đoạn thứ nhất), mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ 1999.

[6] FIDIC Contracts Guide được xuất bản lần thứ nhất vào năm 2000, hướng dẫn các điều khoản trong Điều kiện Hợp đồng Xây Dựng, Điều kiện Hợp đồng Thiết bị và Thiết kế Xây dựng, Điều kiện Hợp đồng cho dự án EPC/Chìa khóa trao tay.

[7] Điều 20.2 (đoạn thứ nhất), mẫu hợp đồng FIDIC Sách Vàng và FIDIC Sách Bạc 1999.

Như vậy, đối với mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ, để có thể áp dụng trường hợp “việc bổ nhiệm DAB đã hết hạn” tại Điều 20.8 (từ đó bỏ qua bước giải quyết tranh chấp tại

DAB để đưa tranh chấp ra trọng tài), tranh chấp phải xảy ra sau khi việc hoàn thành nghĩa vụ thanh toán theo Điều 14.12 [Hoàn thành nghĩa vụ thanh toán] đã có hiệu lực (tức là các bên đã thống nhất với nhau về mọi nghĩa vụ thanh toán theo hợp đồng). Trên thực tế, rất ít khả năng tranh chấp xảy ra trong trường hợp này. Do vậy, theo quan điểm của chúng tôi, việc các bên áp dụng trường hợp “việc bổ nhiệm DAB đã hết hạn” trong mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ là không phổ biến

Đối với mẫu hợp đồng FIDIC Sách Vàng và Sách Bạc, bất kỳ thời điểm nếu có tranh chấp xảy ra, một DAB ad-hoc sẽ được thành lập theo quy định tại Điều 20.2 và Điều 20.3 để giải quyết tranh chấp đó. Do vậy, áp dụng trường hợp “việc bổ nhiệm DAB đã hết hạn” tại Điều 20.8 để có thể bỏ qua thủ tục DAB dường như là không phù hợp với tính chất của DAB ad-hoc, mà chỉ có thể áp dụng với DAB thường trực trong mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ..

[8] Điều 20.2 (đoạn thứ mười) , mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ 1999.

[9] Điều 20.2 (đoạn thứ tám), mẫu hợp đồng FIDIC Sách Vàng và FIDIC Sách Bạc 1999.

THẾ NÀO ĐƯỢC XEM LÀ “LÝ DO KHÁC” TẠI ĐIỀU 20.8 ĐỂ BỎ QUA THỦ TỤC DAB?

Do tính chất mở và không rõ ràng của cụm từ “lý do khác” tại Điều 20.8, hiện nay, việc áp dụng quy định này vẫn còn gây tranh cãi do cách giải thích và áp dụng khác nhau. Dưới đây, chúng tôi sẽ tiến hành phân tích 02 vụ việc của các Tòa án nước ngoài và 01 vụ việc của Tòa án Việt Nam để xem xét cách giải thích, lập luận của các bên tham gia hợp đồng và các Tòa án.

Thụy Sĩ: Quyết định 4A 124/2014 của Tòa án Tối cao Thụy Sĩ

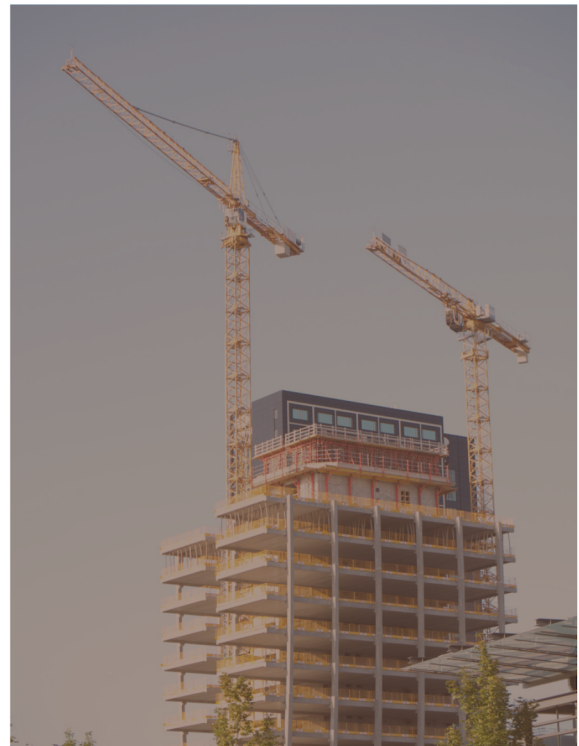

Tháng 06/2006, các bên cùng tham gia ký kết hợp đồng được soạn thảo dựa trên mẫu hợp đồng FIDIC Sách Đỏ 1999. Vào tháng 03/2011, Nhà thầu thông báo đến Chủ đầu tư về ý định đưa tranh chấp liên quan đến khiếu nại khoản tiền 21 triệu EUR ra DAB để giải quyết. Tuy nhiên, đến tháng 07/2012, DAB vẫn chưa được thành lập do các bên vẫn chưa thống nhất được thỏa thuận về bổ nhiệm thành viên DAB (Dispute Adjudicator Agreement, sau đây gọi tắt là “DAA”). Tranh chấp sau đó được Nhà thầu đệ trình lên Tòa Trọng tài của Phòng Thương mại Quốc tế (“Trọng tài ICC”).

Đến tháng 10/2012, Chủ đầu tư đề xuất Nhà thầu ký kết DAA để quay lại giải quyết tranh chấp bằng DAB, nhưng Nhà thầu đã phản đối đề xuất ký DAA với lý do không có DAB trong suốt 18 tháng. Chủ đầu tư đã phản đối thẩm quyền của Trọng tài ICC với lý do Nhà thầu không tuân thủ quy trình giải quyết tranh chấp được quy định tại hợp đồng.

Tháng 01/2014, hội đồng trọng tài đã ban hành phán quyết tạm thời về thẩm quyền, trong đó chỉ ra rằng thủ tục DAB là không bắt buộc và một trong những lý do mà hội đồng trọng tài viện dẫn là Điều 20.8 cho phép các bên được đưa trực tiếp tranh chấp lên giải quyết tại trọng tài mà không cần thông qua giải quyết tại DAB.

Chủ đầu tư sau đó đã nộp đơn yêu cầu Tòa án Tối cao Thụy Sĩ hủy phán quyết khi cho rằng hội đồng trọng tài không có thẩm quyền giải quyết tranh chấp. Tòa án đã ban hành quyết định bác bỏ yêu cầu của Chủ đầu tư, trong đó làm rõ hai vấn đề sau:

(1) Điều 20.8 không thể được diễn giải theo hướng DAB là thủ tục tùy nghi

Tòa án Tối cao Thụy Sĩ cho rằng cơ chế giải quyết tranh chấp bằng DAB sẽ không còn ý nghĩa nếu hội đồng trọng tài giải thích Điều 20.8 theo hướng thủ tục DAB là không bắt buộc nếu tại thời điểm thủ tục trọng tài đã được khởi động, DAB không được thành lập hoặc không có DAB tại chỗ bất kể vì lý do gì. Ngoài ra, quy định tại Điều 20.8 cũng nên được giải thích một cách thiện chí bởi vì nếu chỉ dựa trên nghĩa đen của cụm từ “lý do khác” và giải thích cụm từ này theo nghĩa rộng (tức là mọi trường hợp khi xảy ra tranh chấp mà không có DAB) để bỏ qua thủ tục DAB, quy trình giải quyết “đa tầng” theo mục đích soạn thảo ban đầu của FIDIC sẽ không được tuân thủ một cách hiệu quả. Bởi lẽ, đối với các DAB ad-hoc, tranh chấp sẽ luôn phát sinh trước khi DAB được thành lập, hay nói cách khác là “không có DAB” tại thời điểm xảy ra tranh chấp.

(2) “Thiện chí” là một trong những yếu tố cần xem xét khi cho phép bỏ qua DAB

Tòa khẳng định thủ tục DAB là bắt buộc và các bên phải có nghĩa vụ thực hiện. Tuy nhiên, Tòa nhấn mạnh tầm quan trọng của việc xác định ý định thực chất của các bên và sự tận tâm, thiện chí của các bên trong việc bổ nhiệm DAB.

Liên quan đến việc Chủ đầu tư đề nghị ký DAA sau khi Nhà thầu đệ trình tranh chấp lên Trọng tài ICC để các bên quay lại giải quyết bằng thủ tục DAB, Tòa cho rằng phải xem xét ý định, mục đích của các bên. Thời gian tính từ thời điểm Nhà thầu thông báo về ý định đưa tranh chấp ra DAB đến khi tranh chấp được đưa lên giải quyết tại Trọng tài ICC là 15 tháng, gấp 5 lần khoảng thời gian 84 ngày – khoảng thời gian thông thường để tiến hành thủ tục DAB. Trong khoảng thời gian này, Nhà thầu đã nỗ lực để thực hiện thủ tục DAB mặc cho những “phốt lờ” từ phía Chủ đầu tư.

Do vậy, dựa trên nguyên tắc tận tâm, thiện chí, không thể đổ lỗi cho Nhà thầu vì lý do không ký DAA dẫn đến việc bỏ nhiệm DAB không có hiệu lực. Tòa lập luận rằng việc Chủ đầu tư yêu cầu ký DAA tại thời điểm tranh chấp đã được đưa ra trọng tài là vi phạm nguyên tắc tận tâm, thiện chí với mục đích cố tình trì hoãn việc giải quyết tranh chấp.

Anh: Vụ việc Peterborough City Council v Enterprise Managed Services Ltd của Tòa án Cấp cao Anh và xứ Wales

Trong vụ việc này, Hợp đồng ký kết giữa Peterborough City Council (“Chủ đầu tư”) và Enterprise Managed Services (“Nhà thầu”) liên quan đến nhà máy điện mặt trời. Hợp đồng giữa hai bên được soạn thảo dựa trên mẫu hợp đồng FIDIC Sách Bạc 1999.

Năm 2014, giữa Chủ đầu tư và Nhà thầu xảy ra tranh chấp liên quan đến giảm chi phí, theo đó, Nhà thầu đã gửi thông báo thể hiện ý định đệ trình tranh chấp lên giải quyết tại DAB theo quy trình giải quyết tranh chấp được quy định tại hợp đồng. Tại thời điểm đó, do chưa có DAB được thành lập nên Nhà thầu đã yêu cầu bổ nhiệm thành viên DAB. Tuy nhiên, phía Chủ đầu tư đã đệ đơn để giải quyết tranh chấp trên tại Tòa án Cấp cao Anh và xứ Wales và lập luận rằng thủ tục DAB là không bắt buộc, và trong trường hợp DAB được coi là một thủ tục bắt buộc, Chủ đầu tư cho rằng tranh chấp vẫn nên được giải quyết tại tòa án vì hai lý do: (i) tính hiệu quả; và (ii) chi phí.

Đối với các ý kiến trên của Chủ đầu tư, Tòa án cấp cao Anh - xứ Wales đã lập luận rằng nếu dựa vào cụm từ “lý do khác” để diễn giải rằng bất kỳ khi nào khi có tranh chấp mà không có DAB tại chỗ thì các bên có thể bỏ qua DAB, các quy định tại Điều 20.2 và 20.3 sẽ không bao giờ được áp dụng. Bởi lẽ, theo quy định tại Điều 20.2 và Điều 20.3, mọi tranh chấp đều phát sinh tại thời điểm chưa có DAB. Tòa cho rằng Điều 20.8, với nội dung giống nhau trong 3 mẫu FIDIC (Sách Đỏ, Sách Vàng và Sách Bạc), dường như chỉ được áp dụng trong trường hợp hợp đồng áp dụng DAB thường trực, chứ không phải cho trường hợp bổ nhiệm DAB ad-hoc sau khi có tranh chấp.

Ngoài ra, Tòa còn khẳng định rằng thủ tục DAB đã được các bên thỏa thuận và ghi nhận trong Hợp đồng, do vậy, dù lý do các bên đưa ra liên quan đến tính hiệu quả hay tài chính, các bên vẫn phải thực hiện nghĩa vụ tiến hành giải quyết tranh chấp tại DAB thay vì đệ trình trực tiếp lên tòa.

Việt Nam: Quyết định số 02/2020/QĐ-PQTT của Tòa án nhân dân TP. Hà Nội

Vào ngày 09/02/2012, Chính phủ Lào và Tập đoàn Hóa chất Việt Nam (“Bị đơn”) ký kết “Thỏa thuận khai thác và chế biến muối mỏ Kali”. Sau đó, vào ngày 12/08/2015, giữa đại diện theo ủy quyền của Bị đơn là Công ty TNHH HC và muối mỏ VL và Liên danh Nhà Thầu gồm TTCL – K-UTEC – CECO (“Đồng nguyên đơn”) và 04 công ty khác ký kết Hợp đồng EPC (dựa trên mẫu FIDIC Sách Bạc 1999). Theo quy định tại Điều 20.6 của Hợp đồng EPC, tranh chấp sẽ giải quyết bởi Trọng tài ở Việt Nam, theo quy tắc tố tụng trọng tài của Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (“VIAC”).

Do phát sinh tranh chấp trong quá trình thực hiện Hợp đồng EPC nên các Đồng nguyên đơn đã gửi Đơn khởi kiện yêu cầu giải quyết tranh chấp lên VIAC. Trong quá trình Hội đồng trọng tài giải quyết tranh chấp, Bị đơn có Đơn khiếu nại về thẩm quyền của Hội đồng trọng tài, trong đó có điều kiện giải quyết tranh chấp bằng trọng tài của Hợp đồng EPC.

Liên quan đến điều kiện giải quyết tranh chấp bằng trọng tài của Hợp đồng EPC, Bị đơn cho rằng do các bên vẫn chưa tiến hành giải quyết tranh chấp thông qua DAB và hòa giải hữu hảo nên hội đồng trọng tài không đủ điều kiện về thẩm quyền để giải quyết vụ tranh chấp.

Trong Quyết định số 02/2020/QĐ-PQTT do Tòa án Nhân dân Thành phố Hà Nội ban hành ngày 23/04/2020, Tòa án cho rằng không có căn cứ chấp nhận Đơn khiếu nại của Bị đơn về thẩm quyền của hội đồng trọng tài với lý do ý kiến của Bị đơn đưa ra không khả thi. Giữa các bên “đã có rất nhiều thư trao đổi qua lại trong thời gian từ tháng 09/2016 đến tháng 01/2019”, tuy nhiên vẫn không thống nhất được với nhau, vì vậy việc các Đồng nguyên đơn khởi kiện vụ tranh chấp ra VIAC mà bỏ qua các bước giải quyết tại DAB và hòa giải hữu hảo “là không trái với thỏa thuận của các bên ký kết trong Hợp đồng EPC”. Điều này đã giúp bảo vệ được quyền lợi của các nhà thầu. Cụ thể, nếu việc tranh chấp kéo dài do không thành lập được DAB có thể khiến Nhà thầu phải gánh chịu nhiều thiệt hại lớn.

Trong vụ việc, lý do mà Đồng nguyên đơn đưa ra (và được Tòa án chấp nhận) để bỏ qua thủ tục DAB là các bên không thống nhất được với nhau về DAB và hòa giải trong thời gian dài và việc Bị đơn yêu cầu giải quyết tranh chấp qua 3 bước trong khi bị đơn biết không thể mang lại kết quả gì mà chỉ kéo dài thời gian và làm thiệt hại cho các bên.

Lý do này tương tự như lý do được Tòa án Tối cao Thụy Sĩ chấp nhận trong vụ việc đã đề cập ở trên, liên quan đến yếu tố “thiện chí” của các bên trong quá trình thành lập DAB. Có thể thấy, đây được xem là một nguyên nhân hợp lý mà các Tòa án có thể chấp nhận việc các bên bỏ qua thủ tục giải quyết tại DAB và đệ trình trực tiếp tranh chấp lên trọng tài (hoặc tòa án).

KẾT LUẬN

Mặc dù giải quyết tranh chấp thông qua DAB là một thủ tục bắt buộc trong quy trình giải quyết tranh chấp theo các mẫu hợp đồng FIDIC, thủ tục này vẫn có thể được bỏ qua khi việc bổ nhiệm DAB đã hết hạn, hoặc phổ biến hơn là “lý do khác” được quy định tại Điều 20.8.

Do có sự khác nhau trong cách hiểu và giải thích, vấn đề bỏ qua thủ tục DAB đã gây ra các tranh cãi giữa các bên khi tiến hành giải quyết tranh chấp tại trọng tài (hoặc tòa án), điển hình như các vụ việc mà chúng tôi đã đề cập ở trên. Theo đó, Tòa án Tối cao Thụy Sĩ và Tòa án Cấp cao Anh và xứ Wales đều đồng ý rằng giải quyết thông qua DAB là thủ tục bắt buộc và cụm từ “lý do khác” ở Điều 20.8 không thể được hiểu theo nghĩa rộng rằng bất kỳ khi nào có tranh chấp mà không có DAB thì các bên có thể bỏ qua DAB. Cách diễn giải như vậy sẽ đi ngược lại ý định của FIDIC khi thiết kế điều khoản về giải quyết tranh chấp thông qua DAB.

Ngoài ra, Tòa án Tối cao Thụy Sĩ và Tòa án Việt Nam cũng đưa ra quan điểm rằng trong trường hợp một bên đã cố gắng để thực hiện thủ tục giải quyết bằng DAB, nhưng không nhận được sự thiện chí của bên còn lại, việc bỏ qua thủ tục DAB có thể được chấp thuận.

Tuy nhiên, so với 02 vụ việc được giải quyết bởi tòa án nước ngoài, Tòa án Việt Nam vẫn chưa làm rõ được yếu tố bắt buộc của thủ tục DAB khi chỉ lập luận rằng việc bỏ qua các thủ tục tiền tố tụng để khởi kiện ra trọng tài không phải là căn cứ để cho rằng tranh chấp không thuộc thẩm quyền của Hội đồng trọng tài^[10] hay để hủy phán quyết trọng tài^[11].

Nhìn chung, thông qua phân tích cách lập luận và quan điểm của các tòa án, có thể thấy rằng các điều khoản về DAB phải được giải thích và áp dụng một cách thiện chí dựa trên yếu tố, hoàn cảnh của từng vụ việc để phù hợp với tinh thần, ý nghĩa của thủ tục giải quyết tranh chấp bằng DAB.

[10] Điều 44 Luật Trọng tài thương mại 2010.

[11] Điều 68.2 Luật Trọng tài thương mại 2010.

CNC Counsel

a boutique law firm

Được thành lập năm 2013, Công ty Luật TNHH CNC Việt Nam là một trong số rất ít hãng luật cung cấp các dịch vụ pháp lý chuyên sâu trong lĩnh vực xây dựng, bất động sản và doanh nghiệp, kinh doanh. Điều này giúp CNC tập trung được nguồn lực, kinh nghiệm và kỹ năng để tạo ra các dịch vụ chất lượng cao đáp ứng các yêu cầu khác nhau của khách hàng.

THÔNG TIN LIÊN HỆ:

The Sun Avenue, 28 Đại lộ Mai Chí Thọ,
Phường An Phú, Quận 2, Hồ Chí Minh,
Việt Nam

- (84) 28-6276 9900
- (84) 916 545 618
- Email: contact@cncounsel.com

GIỜ LÀM VIỆC

Thứ Hai đến Thứ Sáu: 8.30 sáng – 6.00 chiều

Thứ Bảy & Chủ Nhật: Nghỉ